

ABONAMENTUL.

Pentru monarhic:

Pe an 18 cor. $\frac{1}{2}$ an
9 cor. $\frac{1}{4}$, 4-50 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
 $\frac{1}{2}$ an 12 cor. $\frac{1}{4}$ an
6 coroane.

Unitatea

INSERTIUNI.

Un șir garmond:
odată 14 fil., a doua
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □

Tot ce privește foaie
să se adreseze la: Re-
dacțiunea și admini-
strațiunea „Unității”
în Blaj.

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Prepozitul I. M. Moldovanu și meserieșii.

La noi Românii sunt așa de rari bărbații, cari în mijlocul preocupărilor de tot felul, să se mai ocupe și de clasa de mijloc. Ceeace la alte neamuri cu alte rosturi întră în șirul îndatoririlor elementari, la noi să numără între excepții.

Vrednicul prepozit I. M. Moldovanu și în această privință a fost neîntrecut. Minte deschisă și de o prevedere fără seamăn „Di Moldovănuțiu” — cum ni-am obicinuit să-l numim — în tot cursul frumoasei și laborioasei sale vieți s'a arătat și dovedit sprijinitor sincer al meseriașului român din Blaj.

Este mare numărul industrișilor și negustorilor noștri, cari s'au împărțit de ajutoare însemnate din punga acestui ocrotitor la începerea meseriei, și mai ales „Domnul Moldovănuțiu” — era acela, care îi încuraja cu vorba-i înțeleaptă și la foarte mulți li-a făcut rost de locuințe în condiții cât să poate mai avantajoase.

Inițiindu-se „Societatea meserieșilor români din Blaj” — prepozitul „Moldovănuțiu” i-a arătat un viu interes. S'a înscris între cei dintâi membrii fondatori ai ei. — Ni-a ajutat cu sume considerabile în repetite rânduri. De câteori iniția ceva Societatea meserieșilor, totdeauna lua informații de reușită și ne da tot concursul material. Când i-se prezenta anuarul societății, îl frunzerea cu atențiune, întreba de fiecare membru, cum să poartă și cum îi merge meșteșugul. — Era vădit vesel, când ajungea la capitolul, unde să scria despre *ucenicii de meserii* și de școala lor. — Numărul considerabil al acestor maeștrii de mâne îl însuflețea și de repetiteori ne avertiza, să grijim de ei și să-i îndemnăm să cerceteze școala noastră.

În calitate de vicar, dânsul avea și referada ajutoarelor diferitelor fundațiuni pentru ucenici. Odată înainte de conferirea acestor ajutoare paremi-să vre-o 10 la număr — prezentându-mă la dânsul — îmi arată un teanc de scrisori. „Ști ce sunt acestea” — îmi zise: Sunt 160 cereri la 10 ajutoare. „Vezi că și Românii încep să îmbrățișeze meșteșugurile. Avem ucenici de toată bransa — numai de i-am putea ajutoara pe toți.” Și de fapt — la mulți dintre cei ce nu puteau să primească vre-un ajutor, le da marele binefăcător din al său.

În vremea din urmă să interesa mult, să știe, dacă meșteșugarii din Blaj, confecționează articoli de târg. Dorința venerabilului prepozit era, ca meșteșugarii și negustorii noștri să ocupe piața Blajului, să iasă cu toții cu șatra și să concureze pe străini. În repetite rânduri îl vedeai pe subcurte ori peste pod, oprindu-se când înaintea atelierului unuia ori altuia dintre maeștrii noștri, să întreținea cu dânsii ca un adevărat părinte și le da îndemnurile cele mai cuminti. Era figura cea mai populară acest preot mare, totdeauna avea cuvinte pentru fiecare și cu simplitatea-i clasică a știut să și impună respectul și cinstea tuturor cetățenilor din opidul Blaj.

Cu prilejul celor două expoziții aranjate de „Societatea meserieșilor români din Blaj”, în 1908 și 1911 — bătrânul prepozit li-a vizitat de amănuntul de mai multeori și și-a exprimat perfectă sa îndestulare față de reușita lucrărilor și obiectelor espuse, îndemnându-ne ca să stăruim în aceasta direcție.

Iată omul mare! care cu felul lui de-a fi, a știut să însuflețească la muncă și progres toate păturile societății noastre românești nu numai din Blaj, ci de pretutindenea.

Mai ales pentru maeștrii noștri figura marelui „Moldovănuțiu” va fi pururea pilda cea mai vie de muncă și sirguintă, de cruțare și simplitate.

Clasa noastră de mijloc din Blaj și de peste tot locul, și noi cei mulți, cari am beneficiat de darurile acestui neuitat mecenat vom aduce cel mai prețios prinos memoriei acestui Ilustru defunct — dacă vom stărui să fim harnici, cruțători, treji și buni români ca „Moldovănuțiu”.

Prof. G. Precup,
prezidentul meserieșilor.

Ioan M. Moldovanu.

(1833—1915.)

— Notițe Biografice. —

De Dr. Ioan Rațiu.

(Continuare.)

Preotul.

Deodată cu profesorul, a strălucit și preotul, vestit prin numele său bun, prin pietate nefățărită, prin viața lui morală și prin alte calități marcante, cari și în ierarhia bisericească i-au asigurat o superioritate neasămănată.

Urmându-l pas cu pas în viața lui de preot, ușor ne vom convinge, că înălțarea lui se datorește singur vredniciei sale: s'a ridicat treptat numai în puterea virtuților și a talentului, fără protecții, cari nu le avea și nu le căută; fără lingușiri, cari nu încăpeau în sufletul său candid, și fără de a-se arunca în vârtejul intrigilor, cari își fac rost și în republica bisericii, înălțând de atâteori la demnități mari și valori obscure.

În zilele de tinereță, ce dau farmec vieții unui cleric cu studiile în rând, într'un avânt de închipuită fericire, se gândi și el să-și întemeieze o vatră familiară. Dar morbul său vechiu, ce-l mai stăpâniă încă, și mai ales pasiunea neînvinsă pentru

știință și pentru catedră — pe atunci privilegiul preoților celibi — în curând îi hotărîse alte sortii neștiute, la tot cazul mai prielnice pentru dezvoltarea talentelor sale.

Doi ani trecură la răspântiile vieții sale, de când terminase teologia, și în vremea aceasta avu prilej să găsească prea mult greutatea unui preot familist și să apuce pe calea cea mai potrivită cu ființa sa întreagă.

Hirotonit la 1859 întru preot celibe, cu o temelie de credință neșguduită, își consacră toată viața senină și nepătată lui Dumnezeu, care l-a scăpat de moarte, i-a prelungit firul vieții, i-a binecuvântat cu belșug rodul muncii sale, și ca nu pe mulți l-a învrednicit să ajungă fruntaș între fruntași, gloria bisericii române, în ale cărei legături a slujit cu blândeță creștinească, cu cinste, cu înțelepciune, și cu folos până la cele din urmă zile de putere.

La alții celibatul de atâtea ori își pierde mai curând ori mai târziu rostul sublim, care singur îi poate împrumută o strălucire și o îndreptărire în fața vieții cu poftă și regrete, cu drepturi și datorințe... Pentru el această jertfire de bună voie a vieții, aceasta înfrânare de sine nu mai izvoră din dorul unui traiu pentru sine, pentru tihnă, pentru hrănirea egoismului, ci dintr'un ideal, pe care și-l crease

conștiu, în proporții mari; o țintă avea și aceasta n'a pierdut-o din vedere niciodată în toată viața și activitatea sa largă.

Sarcina preotului celibe, a vieții lipsite de multe plăceri și bogată în privațiuni și abnegațiuni de tot soiul, I. M. Moldovanu o iea asupra-și cu gândul de a duce o viață curată și pioasă, ca și colegul său mai bătrân Iosif Tartia (1819—1865), pe care l-a privit model de moralitate și virtute preotească; cu hotărîrea de a face bine în toate chipurile, de a fi milostiv și darnic față de neamuri și străini, și față de toată lumea, ca și venerabilul prepozit Vasile Rațiu, în jurul căruia s'a crescut și format, și pe care l-a urmat ca pildă de hărnicie și cruțare, de filantrop, de Român intransigent și de dignitar bisericesc fără prihană; și în sfârșit, cu dorul științei, cum l-a învățat maestrul său mare Timoteiu Cipariu.

Cu aceste idealuri pornește viața lui de preot; sub această flamură începe și continuă activitatea sa rodnică și fără greș pe toate terețele. De aci se explică, în multe, sufletul său mare, care nici un moment nu s'a clătinat, și o cirtă n'a lăsat din principiile acestui ideal strălucit.

Sub trei arhierii îl vedem tot la loc de frunte, între cei aleși, pretutindeni unde s'a reclamat muncă

mai grea, sfat mai luminat, destoinicie și energie de fer.

Așa l-a cunoscut Mitropolitul Șuluț, când l-a numit membru în comisiunea scolastică arhidiecezană¹⁾, din care a făcut parte mulți ani de-arândul și Mitropolitul avu mulțumirea să găsească în el pe omul, care în tot chipul căută să fie folositor bisericii și școlii.

În *Protocoalele* comisiunii numele său vine des, în ordinea unor concepții mai originale. Din șirul de canonici și din cei câțiva profesori, cari constituiau comisiunea, nu eră greu să-l afli îndată pe cel mai de valoare în orice chestiune.

Oricând s'a tratat aci de chestiuni principiale, sau concrete din sfera școlii populare, de pildă, calificarea învățătorilor, salariile lor, manualele de școală, starea școlilor sătești, chestii disciplinare, legea de învățământ, etc., etc., el totdeauna a putut spune cuvântul din urmă, grav și prevăzător. De atâteaori el arătase cărarea cea bună, interpretarea corectă a legilor, drepturile, ce se pierdeau, primejdiile, ce se îngrămădău amenințător asupra școlii românești, și în acelaș timp mijloacele de salvare, cari numai el știe să le găsească și sintetizeze amăsurat cu primejdiile din prag, și cu puterile de acasă.

¹⁾ *Sematismul Arhidiecezei mitropolitane a Albei-Iulie pe anul 1865, pag. 15.*

FOITA.

Scrisoare.

E mult de când nu ți-am mai scris
O vorbă legănată
Și tu mă credea-i poate mort,
Prin țară n' străinată!...

Dar nu puteam măicuța mea
Să stau la scris de cărți,
Când rusul ne stropea din tun
Mereu din două părți!...

De două săptămâni întregi
Eu n'am știut ce-i somnui
Căci mă gândeam mereu la voi
Și mă rugam la Domnul!!

Dar l'am răsbîit iar pe muscan
Batela-r să-l bată; —
Că n'a mai încetat din foc
De-o lună încheiat!...

Căzut'au sute fulgerați
Flăcării lângă mine;
Dar Dumnezeu li va ierta
Căci s'au luptat prea prea bine!

Mă simt mai liniștit acum
Și m'am datat cu toate;
Căci omului i-e dat de sus
Să sufere cât poate!.

Te las acum măicuța mea
Te las! dar nu mai plânge;
Zadarnic lacrimi nu vărsa!
Și inima nu-ți frânge!

La popă dă-i de-un „Paracelis”
De te va lăsa mâna.
Iar tu măicuța roagă-te!
La Precurata-ntr'una.

Sabin G. Truția.

Eroismul regimentului 33.

«Românul» primește o interesantă corespondență de pe frontul italian. O dăm și noi în întregime, căci în afară de valoarea descriptivă, aceste rânduri au și valoare documentară, corespondentul fiind un străin, avocatul Dr. Iosif Kell din Arad.

Oâmpul de luptă sudvestic, 26. IX. 1915.

În care punct al frontului groaznicelor lupte se află acum ostașii arădani? Pe unde umblă acum regimentul Aradului? Unde culege laurii batalionul IV, care se luptă despărțit de regiment? Știu că pe cei de acasă mai mult li agită aceste întrebări, decât toate celelalte mișcări hotărâtoare ale puternicelor armate. Unde este acum batalionul IV al regimentului 33, în care atâți fi ai Aradului și ai comitatului Arad își servesc patria. Răspunsul la întrebarea aceasta este oprit. Numai atât pot să spun,

că batalionul se luptă într'un loc, al cărui nume e inseris deja în istoria universală. De la începutul războiului câte sute și câte mii de numiri ni s'au comunicat din partea conducerii armatei și câte dintre acestea s'au scufundat în negura uitării! Oare dintre atâtea mii de numiri câte vor ajunge în conștiința omenirii? Thermopilele, Catalaunul, Waterloo, Sedan, Mukden... N'am să scrutez câte nume de acestea va produce războiul mondial, dar numele aceluia loc, unde ne luptăm acum, deja a trecut în conștiința obștei, ca cel mai îngrozitor, cel mai înfricoșat câmp de luptă din toate câte au existat vreodată.

Dar să ieșim pe câmpul de luptă. Prin serpentin fără sfârșit după un marș de o zi și o noapte sosim pe vârful muntelui uriaș. Regiunea brazilor pitici am lăsat-o deja în urma noastră mai bine de o sută de metri. Stăm în mijlocul unei mări uriașe de stânci, unde numai privim, pretutindeni numai stânci albe, orbitoare. Scumpul pământ, de Dumnezeu binecuvântatul pământ, care ofere odihnă ostașilor istoviți de lupte, care primește în sânul său pe eroul căzut, — nu este nicăiri. Pretutindeni numai piatra albă, ascuțită, aspră, nelindurerată, care rănește, taie, lovește și ucide. În afunzimi vecinică zăpadă și ghiață. Pe timp frumos însă aspectul fermecător răsplătește orice suferință.

Iar când a fost lipsă, din condeiul lui ușor au eșit și câteva cărți bune, de școală; dar despre acestea vom vorbi în alt capitol, cu mai multe amănunte.

(Va urma.)

Bulgaria a respins ultimatul Rusiei. — După comunicatul Agenției telegrafice din Petrograd datat în 5 crt. răspunsul guvernului bulgar la nota Rusiei a fost imediat în 5 crt. la ora 2 și 40 minute. Răspunsul notei bulgare nefiind satisfăcător, ambasadorul Rusiei a notificat primministrului bulgar ruperea relațiilor diplomatice.

Impătrita Înțelegere va adresa ultimul și celorlalte state neutrale. — „Tägliche Rundschau“ publică din Geneva după „Petit Journal“, că Impătrita Înțelegere, după clarificarea chestiunii cu Bulgaria, va adresa un ultimul la fel și celorlalte state neutre, cari șovăiesc încă.

Abdicarea primministrului grec. — Agenția „Havas“ anunță din Atena: În ședințe actuale ale camerei grecești Venizelos a declarat, că Grecia va satisface de urgență obligațiilor contrase prin subscrierea pactului cu Sârbia, chiar și în cazul când ar trebui să facă față unui atac german, ceea ce Grecia ar regreta. Prim-ministrul grec și-a exprimat convingerea că interesele Greciei pretind o acțiune alături de Impătrita Înțelegere. Cauza imediată a retragerii guvernului Venizelos e că Venizelos, fără a se consulta cu regele și cu șefii statului major a manifestat în cameră o ținută ostilă față de Germania și fără de consenzul lor a voit să discute cu generalii francezi și englezi din Saloniki asupra condițiilor de a participa la o acțiune comună cu ententa. Regele

Greciei l-a silit să-și dea abdicarea, cu motivația, că nu poate tolera politica actualului guvern.

Numele de botez. — Nu știm, dacă s'a făcut vreodată o colecție a numelor de botez aflate la noi, Români, dar sunt sigur, că aceea ar prezenta un mozaic atât de curios, încât deloc am absta dela numirea aceasta. Atâtea feluri de nume se află la poporul nostru, încât rămâi uimit și indignat până la extrem, de rătăcirile, la care s'a ajuns pe terenul acesta.

Spre nord ni se deschide panorama sublimă a ghetarilor, mândru privește în jurul său prin câmpiile alpine de zăpezi piscul Triglav impresurat de legendele slave, spre sud strălucește în infinită perspectivă Adria și ca un mic petec roză Venezia se înfășură în negura tainică a depărtării.

Cu jumătate de an în urmă numai turiști experți și temerari au cutezat să urce acest uriaș de munte. Azi prin minunatele serpentine se transportă tunuri de calibru greu și zilnic 1000 de vite duc trupelor mâncarea și cele de lipsă pentru zidire.

Dar când vine bora și cu mâna-i de ghiță mângăie stâncile, Domnul să-ți fie pază! Vântul sfâșietor oprimă răsufarea bietului soldat, îi mușcă carnea, îi sfredelește oasele. Bunda groasă, hainele de iarnă, albiturile de lână sunt până de paianjen în fața gerului negândit de om!

În această mare de stânci, în această prăpastie blestemată de oameni de două luni acum batalionul IV al regimentului 33 rabdă răbdarea martirilor, suferă suferințele sfinților și se luptă cu bravura și vitejia desprețuitoare de moarte a eroilor legendari.

Este de remarcat mai ales lupta din 14 August care a fost una dintre cele mai sângeroase și cele mai îngrozitoare lupte din toate câte le amintește cronica războiului

mondial. Focul artileriei s'a început încă în 13 după amiază și s'a continuat în 14 dimineața. Violența focului a întrecut tot ce a fost până aci. Pe fiecare minută dușmanul dădea 30 de focuri de tun și numărul proiectilelor, cu cari au inundat poziția noastră a petrecut cifra de trei mii. Tunuri de cel mai diferit calibru — dela 6.5 cm. până la monștrii de 24 — vărsau focul. Granatele înfloritoare în decurs de câteva ore au nimicit picioarele noastre de sârmă și putericele noastre întărituri zidite din piatră praf le-au făcut. În curând trupele noastre au ajuns să se tupilească pe piatra goală. Înainte de amiază la orele 11 infanteria dușmană a plecat la asalt. După luptă de 1 oră și jumătate, în care s'a ajuns în multe locuri și la atacuri cu baioneta, asaltul a fost respins. După asaltul egal artileria și-a continuat focul îngrozitor până la 4 ore d.a. Atunci Italienii au plecat a doua oră la asalt, care a avut aceeași soartă ca cel dintâi. După respingerea asaltului al doilea a urmat iarăși canoada, care a ținut până seara la 10 ore. Atunci Italienii au dat al treilea și cel de pe urmă asalt, care după o încăierare groznică de 2 ore s'a prăbușit în sânge.

(Va urma.)

Pe lângă numele curat românești și ale sfinților ocurenți în Mineiu sunt nume de proveniență străină și în forma folosită de străini, ca Șandru, Treja, Borișca; sunt apoi nume cu totul curioase și absurde, ca Mnesta, Nesa, Ighita, Anțila (femeie), Aptenie, Crista (bărbat), Giurma, Goina, Miclău, Șimede, Viguța, etc. (v. Dr. Radu, Istoria Vicariatului Hațeg, p. 434.), ba întâlnim des cazuri, când numele de familie se dă și ca nume de botez; astfel am întâlnit: Rusu Rusu, Stanciu Stanciu, Ilie Ilie, Fărcaș Fărcaș, Ceuța Ceuța.

Deoarece punerea numelor atârână în mare parte dela preoți o revenire asupra chestiei ni-se pare indispensabilă, ca să ne enărțim de numele proaste și străine și să ne prezintăm mai cinstit în privința acestora.

În legătură cu botezul, resp. cu însemnarea pruncului este punerea numelui. Canoanele (conc. prov. I. Tit. V. cap. II. n. 5.) prescriu, să se pună nume de ale sfinților și (adange sinodul arhidiecezan din 17—19 Nov. 1896. VIII. cap. II. § 19. 3.): să se inferească așa, după cum vin înainte în Minei, iar nu scurtate ori diformate, d. ex. Cula în loc de Nicolze, Lica sau Vasilica în loc de Vasile, Mariți în loc de Maria, Chia în loc de Paraschiva.

Deci canoanele opresc să se pună nume păgâne, profane ori schimosite. Ce nume e Fărcaș s'au Ceuța? Ce înțeles au numele străine la poporul nostru? Mai departe se spune, că este de ajuns un singur nume de botez și încă de a cutărei persoane sfințe de un sex cu persoana, ce se botează (la călugări catolici am văzut obiceiul, de a-și lua numele Maria; iar la poporul nostru numele Mărina se pune fetelor, cu toate că e nume de bărbat.) Dreptul de a alege numele de botez compete părinților, resp. nănașilor, concedem; dar preotul pune numele, el consunțește alegerea făcută, prin urmare e oarecumva răspunzător și el. Mai frumos e acolo, unde poporul cere preotului, ca să pună el numele, care reiese din cărțile ss. (sfântul zilei nașterii ori botezului). Întrucât înse părinții ori nănașii își rezervă dreptul de a pune numele, preotul, dacă n'are ce face, poate admite și atare nume, care nu ocură în catalogul sfinților, dacă e decent și românesc. Dacă părinții resp. nănașii nu ar alege nume admisibil nici după capacitatea lor din partea preotului, are să aleagă preotul botezător un nume sfânt și să-l impună botezatului, pe lângă numele profan ori neiertat, ce-l dau părinții (Marcu, Liturgica, p. 353.). Singur în acest caz au înțeles 2 nume la un botezat.

Acestea avându-le în vedere să binevoiască preoții noștri a-și da toată silința, ca punerea numelor de botez să se facă pe viitor în forma cuvenită bisericii noastre. Să se gândească preoții la răspunderea, ce o au și ei în privința aceasta și să se ferească de orice liberalism, să nu inducă pur și simplu, numele, ce-l dictează cei-ce au venit la botez, ci bine să cumpănească lucrul cu ei. Suntem siguri, că dacă preoții din vechime ar fi ținut seamă de aceasta și nu ar bagateliza mulți și azi aceasta chestie, poporul nostru nu s'ar prezenta așa rușinos în această privință. Căci e rușine să fie strigat cineva în toată viața lui Fărcaș Fărcaș s'au Ceuța Ceuța (pe acest din urmă ce-i drept, demult l-am îngropat).

Încă acea avem de observat, că preoții să nu admită folosirea prea deasă a unor anumite nume. Ion, Petru, Maria, Ana, și altele asemenea sunt atât de dese, încât produc adevărate încurcături și pentru a deosebi oamenii unii de alții, nu e destul să-i spuie numele tatălui, dar trebuie și al moșului ori alt epitet. În aceasta privință iarăș preoții au să lumineze poporul refuzând, în cât poate, numele ales, care a fost ales adesea numai din lipsă de orientare și introducând nume noue mai ales cele de proveniență romană.

„Cuvântul Adevărului“.

(nb.)

Războiul european.

Comunicatele lui Höfer ne anunță mari lupte cari se dau pe sectorul ostic dela Dubno, unde rușii au dat dese salve de puști, în unele locuri s'au dat lupte piept la piept așa la Ojkana. Atacurile lor au fost respinse pretutindeni cu pierderi grele pentru ei. Lângă Stry a trupele austro-ungare au smuls dela ruși satul Kulikovics, pe care rușii l-au apărat cu multă îndârjire. Trupele generalului Hindenburg, înaintea Dünaburg-ului au pătruns în pozițiile rusești pe o estenziune de 5 kilometri. La armatele arhiducelui Leopold și Linsingen evenimente marcante nu au obvenit.

Pe frontul italian s'au dat lupte de artilerie.

Ofensiva trupelor aliate contra Sârbiei a avut de rezultat, după comunicatele mai noi, că trupele aliate au forțat trecerea peste Sava în mai multe puncte dela Drina până la porțile de fier. După știrile sosite la Viena, trupele noastre au pătruns în partea nordică a Belgradului. Pe strade se dau lupte vehemente. Tot aceste succese sunt anunțate și de comunicatele presei oficiale din Berlin.

Ofensiva anglo-franceză, eri, după pregătiri mari și violente bombardări de artilerie, a fost secundată de număruse atacuri. Atacurile anglo-franceze, date spre nord și nord-vest de Ville sur Tourbe și Beausejour au eșuat pe deplin. Aici am făcut prizonieri 3 ofițeri și 300 ostași.

† Ioan M. Moldovanu.

— Voci de presă. —

Cu lăminatul bărbat și marele filantrop, care a fost Ioan M. Moldovanu, a dispărut totodată și un desinteresat și călduros sprijinitor a tuturor nizuințelor noastre de înaintare pe teren economic. În răposatul a aflat, Visarion Roman, acum 44 de ani un puternic sprijinitor la înființarea „Albimei“ și de atunci încoace, timp de 4 decenii și jumătate. I. M. Moldovanu, nu a încetat a

da întreg sprijinul său material și moral tuturor așezămintelor noastre, chemate a contribui la ridicarea bunăstării materiale a poporului nostru. — Memoria îi va rămânea neperitoare.

„Revista Economică“.

*

Tipul, în care a fost întrupată nobleța inimii și iubirea învăpăiată de neam, zala tradițiilor marilor apostoli ai românismului din Blaj, a încetat din viață în adânci bătrânețe, lăsând de moștenire aceste sfinte tradiții și însemnata sa avere. Tipul lui va fi în veci venerat nu numai în Blaj, ci pretutindenea dincoace și dincolo de hotarele locuite de Români, fără deosebire de confesiune, cum el n'a făcut osebire între fiii acelui neam, de orice confesiune s'ar fi ținut el. Cu evlavie ne închinăm înaintea memoriei celui mai bun român, ce am cunoscut. În veci pomenirea lui!

„Biserica și Școala“.

*

Zilele trecute a părăsit cele de aici unul din cei mai vrednici reprezentanți ai gardei bătrânilor, ai acelor bătrâni, cari cu fapta au arătat iubirea lor de neam și biserică — caracter adevărat. Nobleța inimii a fost îmbinată cu agerimea de spirit. De aceea totdeauna a fost stimat de toți Românii, fără deosebire de confesiune, căci nici el în viața lui n'a făcut deosebire, când era vorba să facă ceva pentru neam, cărui — anul trecut — i-a lăsat toată averea sa, aproape un milion de coroane. Acestui Român adevărat, răposat la adânci bătrânețe, în vârstă de 82 de ani. Dumnezeu să-i dea odihna vecinică, iar noi urmându-i pilda, să-l ținem totdeauna în minte.

„Foaia Diecezană“.

Diverse.

Fondul Ioan M. Moldovanu. La colecta inițiată întru amintirea fericitului prepozit I. M. Moldovanu, a contribuit institutul „Economul“ din Cluj 50 cor., dând o nouă pildă de spiritul înalt, cu care e condus. De asemenea pâr. Vasile B. Munteșcu din Selovaștru, a trimis 20 cor. scriind următoarele: „contribui cu modesta sumă de 20 cor. la fondul, ce se intenționează a-se înființa întru amintirea fericitului prepozit I. M. Moldovanu, și aducându-mi aminte de pânea, ce am primit gratis din cl. IV. normală și până la absolvarea gimnaziului din Blaj, mă oblig. ca această sumă de 20 cor. să o contribuesc spre acelaș scop cu începerea fiecărui an școlar, până ce voi mai fi în viață, ca astfel barâmi în parte să pot răsplăti binefacerea, cu cari am fost împărțit!“

Ce frumoase pilde, măcar de-ar avea cât de mulți imitatori!

Noul cabinet guvernial grecesc, după cum anunță agenția „Reuter“ e format din următorii membrii: Ministru prezident și de interne Zaimis, ministru de externe Gunaris, ministru de războiu Vancitas, de marină Kunduriatis, de finanțe Dragumis, de comerț și instrucție publică e Theotokis, iar Ballis e ministru de justiție și căile ferate. Noul guvern Luni se va prezenta în Cameră.

Trupe franceze în Salonik. Din Paris se comunică oficial, că până în '9 crt. la Salonik, francezii au debarcat 30.000 ostași. Năi de transport în continu sosesc cu trupe în portul dela Salonik. După depeșă trimisă din Salonik ziarului „Berlinjke Tidende“ trupele, cari au fost debarate la țarm, sunt în marș spre Macedonia Sârbiei. Autoritățile grecești, nu numai că nu au protestat contra debarcării trupelor, dar le-au pus la dispoziție șlepurile, cari staționau în port.

Ministrul de interne ungar contra speculanților cu alimente. Ministrul de interne, Ioan Șandor, a adresat o ordinațiune tuturor consiliilor comunale din Ungaria, în care se explică pe larg și se accentuează, că e datoria autorităților să procedeze riguros contra speculaterilor cu articole alimentare, nu numai în cazul, când li-se aduce la cunoștință cazuri concrete de abuzuri și jaf, ci prin anchete și cercetări, făcute din inițiativa proprie, trebuie pedepsit cu asprime orice negustor, care cere prețuri exagerate, pentru a se da un exemplu și altor speculanți.

Cheltuielile de războiu ale Italiei. „Sapolo“ vestește din Roma, că cheltuielile de războiu ale Italiei au fost până acum următoarele în milioane de lire:

În Iunie armata 311.4, marina 5.1. În Iulie armata 383.9, marina 29.8. În August armata 279.7, marina 30.3. Cifrele de mai sus însemnează singurele surplusuri de cheltuieli de războiu în comparație cu cheltuielile aceluiași perioade din 1914. Cheltuielile totale pentru speșele de războiu ordinare ale bugetului militar sunt următoarele: În Iunie pentru armată 396.6, marina 77.1, în total 473.7. În Iulie armata 460.1, marina 50.4, în total 510.5. În August armata 405.4, marina 80.3, în total 485.7.

Cât de ieftină carnea în București. Primăria din București a fixat următoarele prețuri cu cari se vinde acolo carnea. Cărnurile de vacă, în detaliu se vor vinde la hale și diferite măcelării: calitatea I. 70 bani cel mult, 1 kgr. cal. II. 50 bani cel mult, 1 kgr. cal. III. 40 bani cel mult. Mușchiul 1.80 bani cel mult kgr. Antrecotu fără șiră (cotletul) cu 2.50 bani kgr.

Cărnurile de porc fără alegere se vor vinde cu Lei 1.20 cel mult kgr. Cotletul de porc Lei 1.60. Slănină de porc Lei 1.60 cel mult kgr. Osinza și untura topită Lei 1.80 cel mult kgr.

Făcând asemănare cu prețurile din Budapesta, e destul să spunem că prețul carnei de porc e aici de peste 6 cor., iar slănină 8 cor. kilogramul.

Proprietar, editor și Redactor responsabil:
Augustin Grulțiu.

La subsemnata societate află aplicare imediată

un COMIS (calfă) și un UCENIC

Condițiuni favorabile.

„Consum“
societate comercială pe acții.